

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ПЕРВОМАЙСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра Енергетичного машинобудування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора з
НР ПІНН НУК

Л.М. Філіпішина
11 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Енциклопедія морського транспортного комплексу
ENCYCLOPAEDIA OF MARINE TRANSPORT COMPLEX

рівень вищої освіти

перший (магістерський)

перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни

вибіркова

обов'язкова / вибіркова

мова викладання

українська

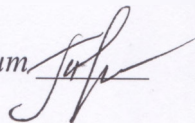
українська / англійська

Первомайськ – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Енциклопедія морського транспортного комплексу» є однією зі складових комплексної підготовки фахівців галузі знань *G Інженерія, виробництво та будівництво* спеціальності *G11 Машинобудування / за спеціалізацією G11.02 Двигуни та енергетичні установки* освітньої програми «Двигуни та енергетичні установки»

«15» 10 2025 року – 16 с.

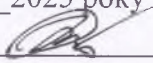
Розробник: Трунін К.С., доцент кафедри «Енергетичне машинобудування», к.т.н., доцент

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ЕНЦИКЛОПЕДІЯ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ» розглянуто на засіданні кафедри «Енергетичне машинобудування»

Протокол № 3/25-26 від «20» 10 2025 року

В.о. завідувача кафедри «ЕМ»

(підпис)

к.т.н., доцент Ошовський В.Я.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «ЕНЦИКЛОПЕДІЯ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО КОМПЛЕКСУ» затверджена навчально-методичною радою ПННІ НУК

Протокол від № 7 від «25» 11 2025 року

Голова навчально-методичної ради

(підпис)

к.е.н., професор Гришина Л.О.

Розподіл навчальних годин

№ семестру	Кількість тижнів	Загальна кількість годин	Кількість кредитів	Розподіл аудиторних занять			Самостійна робота	Форма атестації*
				Лекції	Практичні	Лаб. роб.		
Денна форма навчання								
9	15	150	5	30	30	-	90	Залік
Всього:		150	5	30	30	-	90	
Заочна форма навчання								
9	15	150	5	10	10	-	130	Залік
Всього:		150	5	10	10	-	130	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	7
4. Очікувані результати навчання	7
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	10
7. Форми поточного та підсумкового контролю	10
8. Критерії оцінювання результатів навчання	11
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	12
10. Рекомендовані джерела інформації	12
11. Додатки	15

ВСТУП

Анотація

Із причорноморських держав Україна має саму більшу довжину приморської смуги – 1720 км, розвинутий морегосподарський комплекс (МГК). 19 з 40 морських портів Причорномор'я розташовані саме в нас. Разом з тим тенденції розвитку морської галузі свідчать про інше – поступове перетворення України з морської держави в «країну біля моря». Складні часи переживають національні судноплавні компанії. Економічна криза вплинула також на роботу портів. На сучасному й майбутньому етапах розвитку людства в життєдіяльності країн світу стрімко зростає роль Світового океану, його використання стає вирішальною умовою прискореного розвитку світової економіки й найважливішим фактором геополітики.

У зв'язку зі зростанням інтересу до освоєння ресурсів і просторів Світового океану, у процесах міжнародної інтеграції й геополітики все більшу роль отримує розвиток морегосподарської діяльності (МГД).

Як морська держава, Україна бере участь у вивченні, освоєнні й використанні Світового океану, тому національні інтереси в цій сфері діяльності, а також пріоритети в їхній реалізації повинні бути організаційно визначені й законодавчо закріплені.

Значення для України діяльності по вивченню, освоєнню, збереженню й використанню ресурсів морів і океанів обумовлює наступними факторами:

- географічним положенням країни, довжиною її морських границь, площею акваторій морів, що перебувають під їхньою юрисдикцією;
- рівнем розвитку національної економіки й зовнішньоекономічної діяльності, зокрема, зовнішнім і внутрішнім товарообігом, невідкладними потребами країни в морських перевезеннях;
- політичними, економічними й суспільними відносинами з іншими державами;
- морським потенціалом держави, його здатністю забезпечити реалізацію й захист національних інтересів в Азово-Чорноморському басейні й в окремих районах Світового океану, недоторканність морських границь і волю судноплавства.

Морський потенціал України – це сукупність природних ресурсів і створених людською діяльністю надбань, які використовуються в процесі морської діяльності в інтересах народу України (морського транспорту, галузі суднобудування й судноремонту, морського природоохоронного комплексу, наукової й експериментально-дослідницької бази; Військово-Морських Сил Збройних Сил України й Морської охорони Державної прикордонної служби України) і в інтересах усього світового співтовариства.

Ключові слова: морегосподарський комплекс, морський транспортний комплекс, суднобудування, судноремонт, порти, транспорт.

Abstract

Of the Black Sea countries, Ukraine has the longest coastal strip – 1720 km, developed maritime economic complex (MIK). 19 out of 40 seaports of the Black Sea region are located in our country. At the same time, the trends in the development of the maritime industry indicate something else - the gradual transformation of Ukraine from a maritime state into a "country by the sea". National shipping companies are experiencing difficult times. The economic crisis has also affected the work of ports. At the present and future stages of human development in the life of countries around the world, the role of the World Ocean is rapidly growing, its use is becoming a decisive condition for the accelerated development of the world economy and the most important factor in geopolitics.

Due to the growing interest in the development of resources and spaces of the World Ocean, the development of maritime economic activities (MEA) is gaining an increasing role in the processes of international integration and geopolitics.

As a maritime state, Ukraine participates in the study, development and use of the World Ocean, therefore national interests in this area of activity, as well as priorities in their implementation, must be organizationally defined and legislatively enshrined.

The importance for Ukraine of activities to study, develop, preserve and use the resources of the seas and oceans is determined by the following factors:

- the geographical location of the country, the length of its maritime borders, the area of the sea areas under their jurisdiction;
- the level of development of the national economy and foreign economic activity, in particular, external and internal trade turnover, the country's urgent needs in maritime transportation;
- political, economic and social relations with other states;
- the maritime potential of the state, its ability to ensure the implementation and protection of national interests in the Azov-Black Sea basin and in certain areas of the World Ocean, the inviolability of maritime borders and freedom of navigation.

The maritime potential of Ukraine is a set of natural resources and human-created assets that are used in the process of maritime activity in the interests of the people of Ukraine (maritime transport, shipbuilding and ship repair, marine environmental protection complex, scientific and experimental research base; maritime education system, the Naval Forces of the Armed Forces of Ukraine and the Maritime Guard of the State Border Service of Ukraine) and in the interests of the entire world community.

Key words: maritime complex, maritime transport complex, shipbuilding, ship repair, ports, transport.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <i>G Інженерія, виробництво та будівництво</i>	Вибіркова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Електронний адрес РПНД на сайті ПННІ НУК	Спеціальність <i>G11 Машинобудування / за спеціалізацією G11.02 Двигуни та енергетичні установки</i> Освітня програма <i>«Двигуни та енергетичні установки»</i>	Семестр	
		9-й,	9-й
		Лекцій	
		30 год.	10 год.
		Практичні роботи	
		30	10
		Лабораторні роботи	
Загальна кількість годин - 150		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 6	Освітній рівень: <i>другий (магістерський)</i>	Самостійна робота	
		90 год.	130 год.
		Курсова робота	
		-	
		Вид контролю: ПМК	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Енциклопедія морського транспортного комплексу» є формування у студентів відповідно до освітньої програми наступних компетентностей.

- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність використовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність обирати та застосовувати математичні методи для розв'язання практичних задач дослідження, моделювання, аналізу, проектування, керування, прогнозування, прийняття рішень.
- Здатність аналізувати інформацію з літературних джерел, здійснювати патентний пошук, а також використовувати бази даних та інші джерела інформації для здійснення професійної діяльності.
- Здатність забезпечувати моделювання об'єктів і процесів з використанням стандартних і спеціальних пакетів програм та засобів автоматизації інженерних розрахунків, проводити експерименти за заданими методиками з обробкою й аналізом результатів..

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є: дисципліни «Теоретична механіка», «Нарисна геометрія», «Інженерна і комп'ютерна графіка», «Деталі машин», «Взаємозамінність, стандартизація і технічні вимірювання».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів наступних компетентностей, сформульованих у термінах результатів навчання:

- Знання і розуміння інженерних наук на рівні, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях.
- Застосовувати інженерні технології, процеси, системи і обладнання відповідно до спеціальності; обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; правильно інтерпретувати результати таких досліджень.
- Розробляти і проектувати вироби в галузі енергетичного машинобудування, процеси і системи, що задовольняють конкретні вимоги. Обрання і застосування адекватної методології проектування.
- Застосовувати нормативні документи і правила техніки безпеки при вирішенні професійних завдань.
- Планувати і виконувати експериментальні дослідження за допомогою інструментальних засобів (вимірювальних приладів), оцінювати похибки проведення досліджень, робити висновки.
- Розуміння застосовуваних методик проектування і досліджень у сфері енергетичного машинобудування, а також їх обмежень.
- Застосовувати практичні навички вирішення завдань, що передбачають реалізацію інженерних проектів і проведення досліджень.
- Використовувати обладнання, матеріали та інструменти, інженерні технології і процеси, а також розуміння їх обмежень при вирішенні професійних завдань.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. МТК як частка МГК країни та України зокрема.

Тема 1. Вступ. Мета і задачі вивчення дисципліни. Виробничий комплекс України та особливості його формування [1, с.4-30; 3 с.102-108].

Тема 2. Місце МТК у виробничому комплексі України. [2, с.8-26].

Тема 3. Структура морегосподарського комплексу України [3, с.10-34].

Тема 4. Системи технологій МГК України. [4, с.458-464].

Тема 5. Інноваційні механізми створення підприємств та організацій МГК України. [3, с.26-84].

Змістовний модуль 2. Суднобудування та судноремонт

Тема 6. Технічне й правове визначення судна. Класифікація суден за загальними ознаками [1, с.6-10; 214; 3, 3, с. 276-284].

Тема 7. Морехідні й експлуатаційні якості суден [9, с.10-42].

Тема 8. Проектування судна [3, с. 3-28; 19, с. 4-68; 7, с. 12-67].

Тема 9. Суднобудування та океанотехніка [5, с. 6-240; 3, с. 289; 5, с. с.5-148;].

Тема 10. Ремонт суден [5, с.242-340].

Змістовний модуль 3. Морський та річковий транспорт

Тема 11. Необхідність використання морського транспорту [9, с.6-38].

Тема 12. Функціонування водного транспорту [9, с.40-64; 21, с. 12-72].

Тема 13. Характеристика галузі [8, с.4-73].

Тема 14. Класифікація сучасних портів [11, с. 3-54].

Тема 15. Аналіз розвитку світового МТ [11, с.60-92; 30].

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усього	у тому числі				
		г	л	пр	сем	інд		л	п	сем	інд	с.р
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. МТК як частка МГК країни та України зокрема.												
1. Виробничий комплекс України та особливості його формування	9	2	-	2	-	5	9	1		-	-	8
2. Місце МТК у виробничому комплексі України.	9	2	-	2	-	5	9	-	1	-	-	8
3. Структура морегосподарського комплексу України.	9	2	2	-	-	5	9	1	-	-	-	8
4. Системи технологій МГК України.	9	2	2	-	-	5	9		1	-	-	8
5. Інноваційні механізми створення підприємств та організацій МГК України.	9	2	-	2	-	5	9	-	-	-	-	9
6. Технічне й правове визначення судна. Класифікація суден за загальними ознаками.	9	2	-	2	-	5	9	1				8
7. Морехідні й експлуатаційні якості суден.	9	2	2			5	9	1	1			7
8. Проектування судна.	12	2	2			8	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	75	16	8	8	-	43	75	5	4	-	-	66
Змістовий модуль 2. Суднобудування та судноремонт												
9. Суднобудування та океанотехніка.	10	2	-	2	-	6	10	1	-	-	-	9
10. Ремонт суден.	10	2	2	-	-	6	10	1	1	-	-	8
11. Необхідність використання морського транспорту.	10	2	2	-		6	10	1	1	-		8
12. Функціонування водного транспорту.	10	2	2	-		6	10	-	1	-		9
13. Характеристика галузі.	10	2	-	2		6	10	1	1	-		8
14. Класифікація сучасних портів.	9	2	-	2		6	10	-	1	-		9
15. Аналіз розвитку світового МТК.	9	2	2	-		5	15	1	1	-		13
Разом за змістовим модулем 3	75	14	8	6		47	75	5	6	-		64
Усього годин	150	30	18	14	-	90	150	10	10	-	-	130

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	ПР №1. Виробничий і технологічний процеси	2
2.	ПР № 2. Розробка технологічних операцій	2
3.	ПР № 3. Характеристика об'єктів виробництва й обсягу випуску виробів	2
4.	ПР № 4. Технологічність деталей і машин	2
5.	ПР № 5. Техніко-економічні показники технологічних процесів	2
6.	ПР № 6. Системи технологій підприємств, областей і міжгалузевих комплексів	2
7.	ПР № 7. Стандартизація в техніці	2
8.	ПР № 8. Метрологія у техніці	2
Разом		16

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	СЗ №1. Морський транспортний комплекс як частка Морегосподарського комплексу України.	2
2.	СЗ №2. Морегосподарський комплекс України.	2
3.	СЗ №3. Поняття судна.	2
4.	СЗ №4. Проектування судна.	2
5.	СЗ №5. Суднобудування та океанотехніка.	2
6.	СЗ №6. Ремонт суден.	2
7.	СЗ №7. Морський та річковий транспорт.	2
Разом		14

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – *0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію);*
- підготовка до практичних занять – *2-3 год/1 заняття;*
- підготовка до семінарських занять – *2-3 год/1 робота;*
- написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних або графічних робіт, домашньої контрольної роботи, перекладу, аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – *мінімум 15 годин на 1 роботу;*
- підготовка до контрольних заходів – *(15-30) год. на 1 захід*

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	15	80
2	Підготовка до практичних робіт	15	20
3	Підготовка до модульних контрольних робіт	60	30
Разом		90	130

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Для оцінювання та демонстрування результатів навчання використано наступні методи:

- Практичні та семінарські роботи;
- модульні контрольні роботи;
- залік

7. Форми поточного та семестрового контролю

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю (ПМК) у вигляді тестових завдань різної складності, захисту звітів з лабораторних робіт, виконання модульних контрольних робіт та підсумкового контролю у формі екзамену.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний та підсумковий модульний контроль, результатів захисту лабораторних робіт та екзамену. У разі успішного навчання протягом семестру, тобто своєчасного та якісного захисту лабораторних робіт, виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю, підсумкова оцінка може бути виставлена без іспиту.

За всі контрольні заходи протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до екзамену є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів змістових модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до екзамену і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового екзамену. Студент, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, складає підсумковий семестровий екзамен, до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модулів необхідну мінімальну суму 50 балів.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Практична робота		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
4	10	Робота виконана у встановлений термін. Звіт по роботі відповідає встановленим вимогам.
3	8	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Звіт з роботи відповідає встановленим вимогам.
2	5	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки
0	0	Студент не оформляє звіт по роботі.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 60 балів (15 робіт по 4 бали).		

Модульна контрольна робота	Критерії оцінювання
20	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
15	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі. Звіт відповідає встановленим вимогам.
10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у висновках та помилки.
5	Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Складений звіт містить неточності у наведених формулах, алгоритмі, висновках та помилки.
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 9 балів (Робота по 9 балів).	

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання практичних робіт	8 x 4 бали = 32	10 x 5 б = 50
Відповіді на семінарських заняттях	7 x 4 бали = 28	
Виконання модульних контрольних робіт	2 x 20 = 40	2 x 25 = 50
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

	Денне відділення		Заочне відділення	
	Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ-1	Практичні, сем роботи	20	Практичні роботи	25
	Модульна контрольна робота	20	Модульна контрольна робота	25
ЗМ-2	Практичні роботи	28	Лабораторні роботи	25
	Модульна контрольна робота	20	Модульна контрольна робота	25
Сума		100		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

У якості наочного матеріалу під час лекційних та лабораторних робіт використовуються лабораторне обладнання, ілюстраційний матеріал, методичний матеріал до виконання лабораторних занять.

З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання практичних робіт проводяться групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри. Під час проведення поточного і підсумкового контролю рівень засвоєння матеріалу змістового модуля оцінюється шляхом проведення модульної контрольної роботи, захисту лабораторних робіт, виконання тестових завдань та індивідуального завдання.

10. Рекомендовані джерела інформації

Законодавча база

1. Закон України «Про Національну програму будівництва суден рибпромислового флоту України на 2002 – 2010 роки» від 17 січня 2002 р. №2997-III .
2. Закон України «Про Загальнодержавну програму розвитку рибного господарства України на період до 2010 р.» №1516-IV від 19 лютого 2004 р.
3. Указ Президента України «Про Концепцію державної промислової політики» від 12 лютого 2003 р. №102 / 2003.
4. Указ Президента України №463/2008 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України» від 16.05.2008 р. «Про заходи із забезпечення розвитку України як морської держави».
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Морської доктрини України на період до 2035 року» за № 1307 від 7 жовтня 2009 р.
6. Постанова КМ України від 13 липня 2004 р. № 898 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку морської індустрії».

Рекомендована література

7. Менеджмент морських ресурсів : навчальний посібник [Текст] / уклад. : О. П. Безлуцька, А. П. Бені, М. О. Колегаєв та ін., Л. А. Кошелик, Л. Б. Кулікова, О. М. Лещенко, В. Б. Нестеренко, К. В. Перепадя, С. М. Тригуб, В. Ф. Ходаковський, М. М. Цимбал -Херсон . Херсонська державна морська академія, 2011. - 100 с.
8. Управління інноваційною діяльністю підприємств та організацій морегосподарського комплексу: монографія / С. І. Бай, В. С. Блінцов, С. Д. Бушуєв, О. М. Возний, А. Ю. Гайда, І. М. Запорожець, Б. Ю. Козирь, А. В. Косенко, К. В. Кошкін, М. В. Маслак, П. Г. Перерва, І. П. Покотилів, С. С. Рижков, М. В. Фатєєв, С.К. Чернов, Л.С. Чернова, В.С. Шовкалюк, Х.Танака. – Миколаїв: видавець Торубара О. С, 2013. — 448 с.
9. Трунін К.С. Класифікація морегосподарського комплексу України. VII Всеукраїнські наукові економічні читання з міжнародною участю «Технології та методи піднесення економії України:» 29-30 2014 р. – Збірник матеріалів Всеукраїнських наукових економічних читань з міжнародною участю. – Миколаїв: НУК, 2014. – 132 с.
10. Трунін К.С. Структурування морегосподарського комплексу України. // Збірник наукових праць НУК. – Миколаїв: Нук, 2014. - №1(451). – 136. (с. 120 – 125).
11. Трунін К.С. Системи технологій морегосподарського комплексу України. Інновації в суднобудуванні та океанотехніці: матеріали V Міжнародної науково-технічної конференції. – Миколаїв, НУК, 2014. – 608 с. (с. 458-464).

Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека кафедри "ЕМ".
2. Бібліотека НУК імені адмірала Макарова
3. Джерела мережі «Інтернет»..